Do P. T. Abonentów.

Upraszamy o wyrównanie zaległości i zapłatę prenumeraty za III. kwartał.

Dla prenumeratorów z prowincji załączamy czeki P. K. O.

Kalendarzyk podatkowy na lipiec.

Podatek dochodowy za r. 1925. Do dnia 15 lipca można wpłacić bez kar za zwłokę połowę obliczonego podatku. Termin do składania fassji upłynął już 30 czerwca.

Podatek majątkowy. Do dnia 15 lipca należy uiścić (bez odsetek) trzecią ratę podatku majątkowego w wysokości 1/6 części całego podatku prowizorycznie obliczonego. Odnośne wezwania płatnicze już doręczono. O ulgach, vide Nr. 25 i 26 I. str.

Podatek przemysłowy. Zeznania do podatku przemysłowego za I. półrocze 1925 muszą złożyć do dnia 1 sierpnia 1925 następujący płatnicy:

1. kupcy I. i II. kategorji handlowej,

2. przemysłowcy kategorji I. do V-tej przemysłowej,

3. ekspedytorzy nie utrzymujący oddzielnych biur i pomocników, trudniący się cleniem towarów w urzędach celnych (kategorja I., 1, 2 i 3),

4. pośrednicy giełdowi (maklerzy) kategorja II. a),

5. pośrednicy handlowi kategorji II. b),

6. wszyscy wykonujący wolny zawód (lekarze, adwokaci, inżynierowie, budowniczy, technicy, nauczyciele itp.).

Zeznania o obrocie winny być składane władzom podatkowym I. instancji. Spółki akcyjne i spółki z ogr. odpowiedzialnością oraz banki, które na podstawie swych statutów lub specjalnych przepisów są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań, winny składać zeznania o obrocie Izbie Skarbowej.

Zeznania o obrocie składa się na formularzach otrzymanych w każdym Urzędzie Skarbowym.

Należy do niej dołączyć w odpisach kwity na wpłaty miesięczne (kupcy I. i II. kat. handlowej i przemysłowej I.—V.).

Kupcy kat. III., IV. i V. oraz przemysłowcy kat. przemysł. VI.—VIII. mogą zeznania złożyć, ale nie muszą.

Kto będąc do tego zobowiązany, nie złoży zeznań do 1 sierpnia 1925, traci prawo odwołania przeciw wymiarowi podatku przemysłowego za I. półrocze 1925 i podlega karze.

Odwołania w sprawie orzeczeń podatku od szyldów wnosi się w Krakowie w ciągu 14 dni do Magistratu. Stemple do odwołania od orzeczenia zapłaty do 20 Zł wynoszą 20 gr.; do 140 Zł — 40 gr. Vide o tem Pouczenie prawne dla Magistratu.

Kto musi przyjąć bilon. Kasy rządowe muszą go przyjąć w nieograniczonej wysokości: a więc Kasy skarbowe przy wpłatach za podatki, należytości i opłaty; kasy celne za cło, kasy kolejowe za frachty i opłaty. Instytucje inne, jak Bank Polski, banki i osoby prywatne mają obowiązek przyjęcia bilonu tylko do wysokości 100 Zł. Przyjęcia wyższych kwot w bilonie można odmówić, bo osoba prywatna niema obowiązku przyjęcia go w wyższej kwocie jak 100 Zł. Można więc nie przyjąć bilonu ponad 100 Zł z P. K. O., z Banku Polskiego itd.

Komisje szacunkowe podatku przemysłowego. Dnia 30 czerwca upłynął termin kadencji członków dotychczasowych komisji szacunkowych podatku przemysłowego. Jak się dowiadujemy — obecnie nie będzie nowych nominacji — a termin kadencji będzie przedłużony do 31 grudnia br. Odnośne rozporządzenie ukaże się w najbliższych dniach.

Za granicę wolno nadal wywieźć jednorazowo 1000 Zł.

Czy będzie po żniwach lepiej?

„Różnica między zeszłorocznym urodzajem a urodzajem obecnym wynosi jeden miljard złotych. Jestto rzecz wielka i potrzeba się liczyć z dodatnim wpływem urodzaju. Widzimy więc, że siły nasze wystarczą do sierpnia, a w jesieni dużo odrobimy, potrzeba jednakże znów powiedzieć, **że po zrealizowaniu urodzaju musimy się przygotować na ciężkie czasy**".

Tak powiedział p. Grabski na posiedzeniu komisji skarbowej przed paru dniami.

Wynika z tego, że optymizm, który dotąd nie opuszczał naszego premiera i który był jedynym dotąd jego programem, ustąpił pessymizmowi. Cierpieliśmy dotąd, ubożeliśmy z dnia na dzień, ścieraliśmy się, przeżywając ciężki kryzys, dając wszystko jako ofiarę sanacji, łudziliśmy się jednak, że będzie lepiej, nie argumentami logiki, ale wrodzony nam wszystkim optymizm podsycał iskrę nadziei, że przecież lepsze jutro nastanie, wierzyliśmy w cud jakiś, w coś od nas i sytuacji gospodarczej niezależnego, co nastąpi i sytuację poprawi.

Cudem tym miała być pożyczka amerykańska, ruch budowlany, a wreszcie żniwa. Wszystko zawiodło, nadzieje rozprysły się jak bańka mydlana. Pożyczka amerykańska gdzieś znikła, ruch budowlany,

którego rezultatem było wydanie paręset komunikatów i sprawozdania różnych komisji — nie rozpoczął się wcale — a żniwa także nie pomogą, bo po nich „przygotować się musimy na ciężkie czasy“.

Nie można wyobrazić sobie gorszych czasów jak obecne. I jeżeli rząd stoi wobec tego zupełnie bezradnie i głosi, że musimy przygotować się dopiero na ciężkie czasy — to pytamy poco ofiary sanacji, poco dewastacja życia gospodarczego, poco te udręki, które znosimy — jeśli to wszystko daremne i bez celu.

A kryzys ten rzeczywiście zaostrzać się musi.

Zważmy bowiem jedno. Kurcząca się i osłabiona produkcja, której sprawność stale maleje, która niczego eksportować nie może, musi tytułem opłat i podatków płacić ciągle więcej, żeby pokryć ciągle rosnące wydatki. Wszak już obecnie obciążenie podatkowe na głowę ludności jest u nas większe niż w Czechosłowacji, państwie jednem z najbogatszych w Europie, mającem olbrzymi eksport przemysłowy. To stwierdzenie otworzy chyba każdemu oczy.

Każdemu, tylko nie p. Grabskiemu, który obok nowych obciążeń socjalnych chce przerzucić obecnie na handel i przemysł niepokryty przez rolnictwo kontyngent podatku majątkowego.

Musimy przygotować się rzeczywiście na ciężkie, bardzo ciężkie czasy, tem cięższe, że jedyną ich ofiarą my będziemy.

Nowa ogromna krzywda handlu i przemysłu.

Znowu płacić musimy za cudze winy. Rolnictwu wymierzono podatek majątkowy w kwocie 150,000.000 Zł zamiast 500 milj. Zł, jak to przewidywała ustawa, ktoś musi więc ubytek ten wyrównać. Ponieważ od tego mamy ludność handlową i przemysłową miast, dlatego oni to zapłacić muszą, czego nie zapłacą rolnicy. Oto logika, zresztą konsekwentna, rządu naszego. Płacić ma nie ten kto płacić może ale ten kto jest słaby i z kogo najłatwiej wycisnąć pieniądze.

Przypatrzmy się datom statystycznym.

Zakończony „ostateczny“ wymiar podatku majątkowego osiągnął około połowy kontyngentu, przewidzianego w ustawie z dnia 11 sierpnia 1923 roku.

Kontyngent jeden miljard.
Wymiar (ostateczny) 521,447.973 Zł.

Zobaczmy, kto i wiele powinien był zapłacić według ustawy, a kto faktycznie płaci?!

	I. Rolnictwo	II. Przemysł i Handel	III. Inne	Razem
Kontyngent	500,000.000	375,000.000	125,000.000	1 miljard
Wymiar . .	150,453.000	361,958.000	69,037.000	521 miljonów

Rolnictwu wymierzono mniej niż trzecią część przewidzianego podatku, grupie III. — połowę, a przemysł i handel zapłacił prawie wszystko!

Zobaczmy teraz, czy przewidziany w ustawie rozkład podatku był prawidłowy. Stosunek ten dla trzech grup wynosił, jak wyżej: 50% : 37·5% : 12·5% (=100%).

Majątek wszystkich płatników (921,525) oszacowano na 12 miljardów Zł okrągło, a z tego oddzielne grupy posiadają w majątku: rolnictwo 5·56 miljarda, przemysł i handel 3·96 miljarda, inne — 2·46 miljarda, czyli stosunek majątku — okrągło:

47% : 33% : 20% (=100%)

a więc rozkład kontyngentu był prawidłowy z małemi odchyleniami, odpowiadał stosunkowi majątkowemu i każda grupa powinna zapłacić tyle w przybliżeniu, ile wyznaczyła ustawa.

Ponieważ rolnictwu wymierzono mniej niż trzecią część, a przemysł i szczególnie handel zapłaci prawie wszystko, więc Rząd wniósł do sejmu projekt noweli, oczywista, przerzucającej na barki handlu i przemysłu, przeciążonych i płacących wszelkie podatki bez miary i końca, nowy ciężar w postaci zwiększonego kontyngentu o 74 miljony Zł podatku.

Podając to za ostatnim biuletynem C. Z. K. w Warszawie dadajemy jeszcze dalsze jego uwagi:

Nic nie pomogą rozmaite sztuczne obliczenia i rozkład podatku na większą ilość lat i rat dla rozmaitych płatników. Nic nie wyjaśnią rozmaite wyjaśnienia uwzględnienia. Handel i przemysł swoje zapłacił, rolnictwo zaś nie, a teraz niedobór przewala się znowu na barki handlu i przemysłu, bo z tego źródła czerpać najłatwiej pod każdym względem.

Bronić się musimy przeciw tej ogromnej krzywdzie i bezprawiu, które podważa już wszelkie zasady sprawiedliwości i równości.

Nowelizacja podatku majątkowego.

Według projektu płatnicy, zaliczeni do stopni majątku, oznaczonych w skali art. 9 poprzedniej ustawy:

a) od 1 do 4 winni uścić podatek w ciągu lat 3 od 1924 do 1926 roku, majątek od 3.000 do 10.000 zł,

b) od 5 do 14 winni uiścić podatek w ciągu lat 4 od 1924 do 1927 r., majątek od 10.000 do 150.000 zł,

c) od 15 do 18 winni uiścić podatek w ciągu lat 5 od 1924 do 1928 roku, od 150.000 do 360.000 zł,

d) od 19 do 22 winni uiścić podatek w ciągu lat 6, od 1924 do 1929 roku, od 360.000 do 1.000.000 zł,

e) od 23 do 29 winni uiścić podatek w ciągu lat 7, od 1924 do 1930 roku, od 1.000.000 do 10.000.000 zł,

f) od 30 do 33 winni uiścić podatek w ciągu lat 8, od 1924 do 1931 roku, od 10.000.000 do 16.000.000 zł,

Przy przedłużeniu okresu płatności ciężar wysokich stawek progresywnych zostanie znacznie złagodzony.

Pozatem projekt nowel i uzupełnia postanowienia obowiązującej ustawy o podatku majątkowym w tym kierunku, że przewiduje uiszczenie podatku przez przemysłowe spółki akcyjne własnemi akcjami. Nowa forma uiszczenia podatku będzie dopuszczalną tylko za zezwoleniem Rady Ministrów w wyjątkowych wypadkach, gdy będą tego wymagały względy ogólnopaństwowe.

Najważniejsze ostateczne zmiany przez Sejm uchwalone w Ustawie o państwowym podatku przemysłowym.

W artykule 3 Ustawy.

Zwolniono od podatku przemysłowego:

Eksport wszelkiego rodzaju półfabrykatów i gotowych wyrobów oraz transakcje z firmami zagranicznemi, wynikające z obrotu uszlachetniającego czynnego.

Komisja szacunkowa może wyjątkowo zwalniać od podatku ubogich płatników, których podatek nie przenosi kwoty rocznej 50 Zł.

W artykule 5 ustawy omówiono obrót w przedsiębiorstwach kimisowych, przyczem za komisowe uważa się tylko takie przedsiębiorstwa, które udowodnią stosunek komisu, w razie przeciwnym winny być traktowane, jako działające na rachunek własny.

Stosunek komisu nie zachodzi, jeżeli sprzedawca, występując w charakterze działającego na rachunek osoby trzeciej, otrzymuje niezależnie od umówionego wynagrodzenia komisowego lub zamiast tego wynagrodzenia różnicę lub część różnicy między ceną istotnie osiągniętą a ceną, zastrzeżoną w drodze umowy na rzecz komitenta, jako właściciela towaru.

Nie uważa się za komisową sprzedaży towarów na rachunek firm, nie opłacających podatku przemysłowego w myśl niniejszej ustawy (n. p. przy formach zagranicznych).

Obrotów wewnętrznych przedsiębiorstw przemysłowych, t. j. wydania jakiegokolwiek artykułu z jakiego oddziału czy też z jednego zakładu względnie przedsiębiorstwa do drugiego, należącego do tego samego przedsiębiorcy, nie uważa się za obrót.

Nie dolicza się do obrotu przedsiębiorstw przemysłowych wszelkie bezpośrednio inkasowanych przez nie podatków konsumpcyjnych, państwowych i komunalnych, opłaconych od towarów, produkowanych przez te przedsiębiorstwa, jak również podatku od widowisk i podatku hotelowego.

Wyłącza się z podstaw opodatkowania po należytem udowodnieniu koszty przewozu i ubezpieczenia towarów, wyłożone za nabywcę, zwroty towarów, bonifikacje i skonta.

W artykułach 6, 7, 8, 9, obejmujących formę i wysokość podatku, poczyniono najdonioślejsze zmiany:

Art. 7. Podatek od obrotu wynosi:

2% z następującemi wyjątkami:

a) 1% od obrotów... osiągniętych przez przedsiębiorstwa przemysłowe ze sprzedaży wydobytych surowców lub wyprodukowanych towarów, o ile artykuły te zostały nabyte również przez przedsiębiorstwa przemysłowe, przerabiające je względnie używające w prowadzonym przemyśle;

b) ½% od obrotów... dokonanych artykułami pierwszej potrzeby oraz surowcami niezbędnemi dla rozwoju rolnictwa i przemysłu krajowego przez przedsiębiorstwa handlowe przy sprzedaży hurtowej, przez przedsiębiorstwa skupu zawodowego, jak również przez samoistne przedsiębiorstwa wykonywania dostaw;

c) 1% od obrotów przedsiębiorstw prowadzących detaliczną lub drobną sprzedaż artykułów spożywczych pierwszej potrzeby;

d) 5% od obrotów przedsiębiorstw komisowych i pośrednictwa handlowego;

5% od obrotów pośredników handlowych (kategorja II b zajęć przemysłowych).

Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i handlu, w wypadkach stwierdzonej potrzeby gospodarczej, służy prawo obniżania stopy podatku najniżej do 1% od obrotów..., osiąganych przez przedsiębiorstwa handlowe ze sprzedaży hurtowej wszelkiego rodzaju towarów, przez przedsiębiorstwa skupu zawodowego, jak również przez samoistne przedsiębiorstwa wykonywania dostaw.

Za sprzedaż hurtową uważa się zbyt wszelkiego rodzaju towarów wyłącznie kupcom i przemysłowcom oraz przedsiębiorstwom państwowym i kumunalnym dla odsprzedaży, dalszej produkcji lub eksploatacji, zaś kółkom rolniczym i producentom rolnym w ładunkach wagonowych.

Sprzedaż hurtowa winna być wykazana prawidłowo prowadzonemi księgami handlowemi.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu ustali wykaz artykułów pierwszej potrzeby.

Art. 8. dodano punkt 5, iż podatek tylko w formie świadectw przemysłowych opłacają:

pracownie i zajęcia rzemieślnicze, rękodzielnicze, dorożkarstwo, furmaństwo, rybołowstwo, o ile są prowadzone przez właścicieli przy współudziale najwyżej jednego członka rodziny, lub jednej najemnej siły pomocniczej.

W art. 14. Ustawy:

Skasowano t. zw. „podwójne opodatkowanie“ przez nadanie następującego brzmienia końcowemu ustępowi tego artykułu:

Detaliczna i drobna sprzedaż produktów własnego wyrobu, dokonywana w tym samym lokalu, gdzie się mieści zakład przemysłowy, nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa.

Lustracja przedsiębiorstw.

W artykułach 40 i dalszych skasowano przy lustracji udział przedstawicieli płatników.

Nadal więc lustrację przeprowadzać będą wyłącznie urzędnicy skarbowi.

W art. 50. zniesiono obowiązek prowadzenia „ksiąg obrotu„ z dniem 1 stycznia 1926 r.

W art. 52—55.

W postępowaniu przy obliczaniu i uiszczaniu podatku wprowadzono zmiany o tyle, że zeznania o obrocie będą składane raz do roku i podatek od obrotu wymierzany będzie raz na rok, a nie jak dotychczas dwa razy.

Art. 56.

Zaliczki (wpłaty) miesięczne zostały, dla płatników zaś nieobowiązanych do miesięcznych wpłat wprowadzono obowiązek wpłat kwartalnych (zaliczek) w wysokości conajmniej ⅕ kwoty podatku, wymierzonej za ubiegły rok kalendarzowy.

Organa obliczające podatek (art. 57—73).

Najważniejsza zmiana polega na tem, że połowę członków i zastępców komisji mianuje władza skarbowa na wniosek niższej instancji skarbowej, drugą zaś połowę mianuje władza skarbowa z listy kandydatów, przedstawionej przez Izbę handlową i przemysłową, Izbę rękodzielniczą, względnie przez zawodowe organizacje gospodarcze.

Lista kandydatów powinna zawierać 3-krotnie większą liczbę nazwisk, niż liczba członków komisji.

Ryczałtowanie podatku dla drobnych przedsiębiorstw.

W art. 76. powiedziano, że

„Minister Skarbu jest władny do pobierania podatków od drobnych przedsiębiorstw na podstawie przeciętnych norm obrotu, ustalonych dla poszczególnych gałęzi drobnych przedsiębiorstw, bez ustalania sum obrotu w każdym poszczególnym wypadku, oraz do podziału ryczałtowych kwot podatku pomiędzy poszczególne drobne przedsiębiorstwa. Podział ryczałtowych kwot ustalają komisje szacunkowe na rok kalendarzowy zgóry po zasięgnięciu opinji organizacji i zrzeszeń zawodowych“.

W art. 116. przewidziano możność sprostowania i uzupełnienia zeznania o obrocie, zanim władze skarbowe otrzymają wiadomość o przestępstwie.

Wreszcie bardzo ważną zmianą jest przewidziane w art. 124 skasowanie ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o opłacie stemplowej od sprzedaży przedmiotów zbytku (Dz. U. Nr. 79/1920) z dniem 1/I. 1926.

Bilon.

Historja z bilonem jest typową dla naszych stosunków gospodarczo-finansowych; wzorowana na metodach rosyjskich biurokracja nadużywa swej władzy, powagi urzędu, a dopuszczając się bezprawia wywołuje chaos gospodarczy. Ze sprawy bilonu robi się u nas źródło dochodu dla skarbu, łata się nim deficyt budżetowy — przemyca za pomocą bilonu nową walutę, tamuje normalny obieg pieniądza — wszystko bez sejmu, na podstawie ukazów biurokracji.

Przypatrzmy się trochę tej sprawie.

Bilon istnieje na całym świecie, gdzie rozumie się przezeń monetę zdawkową, która służy do drobnego codziennego obrotu, bez wewnętrznej wartości. I u nas była sprawa tak pojęta; rząd w ustawie walutowej otrzymał prawo do wypuszczenia bilonu do kwoty 320 miljonów, w miarę potrzeby i nikomu się wtedy nie śniło, że bilon będzie używany na pokrycie deficytu budżetowego i na stworzenie nowego pieniądza. Obieg bilonu zazwyczaj wynosi 5—10 procent obiegowego pieniądza; wobec tego 30—50 milj. zł. wystarczyć powinnoby przy obiegu banknotów 500 miljonowym na normalne potrzeby obrotu. Ustawa postanowiła też, że nikt niema obowiązku przyjmowania bilonu w wysokości wyższej, jak 100 zł.

Tak mówi ustawa nasza i praktyka finansowa całego świata. Przypatrzmy się co u nas z tego zrobił absolutyzm finansowy. Zaczęto wypuszczać bilon na pokrycie deficytu budżetowego. Wbrew przepisom ustawy zmuszano strony do przyjmowania wypłat bilonowych, użyto Banku Polskiego i PKO, jako narzędzi bezprawia, które wtłaczają w obieg bilon. Zamiast zaspakajać bilonem drobne obroty życia codziennego przez sukcesywne puszczanie go w obieg np. przez wypłacanie urzędnikom części ich pensji w bilonie, zaspakaja się nagle bilonem zapotrzebowanie gotówkowe banków i przedsiębiorstw w centrach państwa.

Na skutek oburzenia całej opinji publicznej, czego wyrazem była opinja w tej sprawie całego sejmu, obiecał p. Grabski, że bilonu więcej nie wypuści. Wątpimy jednak, czy uda mu się dotrzymać przyrzeczenia w najbliższej przyszłości, skoro emisja bilonu pokrywała deficyt budżetowy. I tu szedł p. Grabski do tąd linją najmniejszego oporu. Zamiast przyznać, że budżet jest deficytowy i starać się o jego pokrycie, woli p. Grabski idąc tą linją pokrywać go — choćby bilonem. Pocóż się męczyć i starać coś planowo obmyśleć (Francja, Włochy i Czechosłowacja są przykładami, jak trudno budżet zrównoważyć) przecież można na razie bilonem wydatki pokryć.

W ten sposób chwilowo budżet się łata — tak samo jak można bonami skarbowemi drogą okrężną zaciągać pożyczki w Banku Polskim (co jest zakazane) — i głosić, że budżet jest zrównoważony.

Biurokracja przed nikim nieodpowiedzialna rozwiązuje w ten sposób najtrudniejsze problemy finansowe, a nie przewidując, co będzie potem, podkopuje praworządność i zaufanie, jakie mamy i mieć musimy do państwa i skarbu, na którego sanację tyle ofiar ponieśliśmy i ponosimy. A ofiarami tego systemu są przedewszystkiem kupcy i przemysłowcy.

Najważniejsze postanowienia o przymusowem ściąganiu podatków.

I. Kiedy władza podatkowa może wdrożyć kroki egzekucyjne.

Natychmiast po upływie ustawowego terminu płatności władza podatkowa przystąpić może do ściągnięcia zaległego podatku. Jeżeli w nakazie płatniczym na podatek obrotowy za drugie półrocze 1925 uwidoczniono, że termin płatności tego podatku upływa 25. maja b. r., władza podatkowa już 26. maja podatek ten ma prawo ekzekucyjnie ściągnąć oraz pobrać koszta egzekucyjne, których wysokość różna jest zależnie od tego czy wdrożono I. czy II. stopień egzekucji (o czem późnej w następnym numerze pod „Koszty egzekucji“).

II. Od którego terminu biegną kary za zwłokę i ile wynoszą.

Kary za zwłokę władza podatkowa ściągać może dopiero od 15. dnia po upływie terminu płatności. Wolno przeto władzy podatkowej ściągać egzekucyjnie podatek bezpośrednio po upływie ustawowego terminu płatności. Kary za zwłokę jednak dopiero w terminie późniejszym, bo w 15 dni po terminie płatności. I tak podatek obrotowy płatny w terminie do 25. maja wolno jej ściągać już 26 maja z kosztami egzekucji, a przypadające do zapłaty kary za zwłokę mogą być ściągane nie wcześniej jak dopiero 9-go czerwca.

Kary za zwłokę wynoszą począwszy od 1. sierpnia 1924 4% miesięcznie, które się oblicza tak od podatku jak i od dodatków samorządowych do podatku. (Od zaległości w podatku gruntowym kary za zwłokę wynoszą tylko 1% miesięcznie).

III. Co to są odsetki odroczenia i ile wynoszą.

Podczas gdy kary za zwłokę wynoszą 4% miesięcznie, odsetki odroczenia wynoszą tylko 1% miesięcznie. Odsetki odroczenia przyznaje właściwa władza skarbowa płatnikom w czasie odroczenia płatności

podatku lub rozłożenia go na raty a to wyłącznie na skutek prośby opatrzonej znaczkiem stemplowym na dwa złote a wniesionej w ustawowym terminie płatności podatku do tej władzy od której pochodzi nakaz płatniczy. O ile strona wnosi rzeczoną prośbę po upływie ustawowego terminu płatności podatku, musi się liczyć z tem, że nawet w razie przychylnego załatwienia prośby odsetki odroczenia nie będą jej przyznane, lecz że będzie musiała płacić kary za zwłokę, których obniżenie z 4% na 1% miesięcznie zastrzeżone jest ministerstwu skarbu, które wydaje decyzję jeżeli stwierdzone zostanie, że podatnik nie był w możności uiścić podatku w przepisanym terminie.

IV. Trzy stopnie (stadja) postępowania egzekucyjnego.

Na wstępie zwróciliśmy uwagę na to, że wysokość kosztów egkekucyjnych uzależniona jest od stopnia wdrożonej egzekucji. Omówienie przeto poprzednie tych poszczególnych stopni, ułatwi nam dokładniejsze orjentowanie się we wysokości kosztów egzekucyjnych, którą nie wszędzie organy egzekucyjne władz podatkowych skrupulatnie i zgodnie z intencją ustawy obliczają.

Władze podatkowe powinny wszcząć egzekucję od 1. stopnia t. j. pisemnego wezwania, upomnienia płatnika do uiszczenia zaległości w pewnym określonym terminie z tem, że po bezskutecznym upływie tego terminu wdrożony zostanie 2-gi stopień egzekucji. W praktyce 1. stopień egzekucyjny nie jest wdrożony, gdyż Ministerstwo Skarbu stoi na stanowisku, że nie jest to nieodzowny krok egzekucyjny. Władzom egzekucyjnym wolno go jednak stosować w miarę uznania, pominięcie go nie czyni postępowania egzekucyjnego wadliwem. 2-gi stopień egzekucyjny, od którego zwykle przymusowe ściąganie podatku się rozpoczyna, polega na zajęciu ruchomości podległych egzekucji (nie wszystkie przedmioty podlegają egzekucji o czem niżej) t. j. na ich opisaniu i oszacowaniu. Dalszy stopień czyli 3-ci stopień egzekucji stanowi licytacyjna sprzedaż ruchomości.

V. Zajęcie ruchomości — przeniesienie ruchom.

Postępowanie egzekucyjne pierwszego stopnia nie wymaga pozatem co wyżej powiedziano bliższych wyjaśnień. Przeprowadzenie egzekucji drugiego stopnia znajduje na zewnątrz wyraz w tem, iż organ egzekucyjny spisuje protokół, w którym wyszczególnia poszczególne ruchomości, będące przedmiotem zajęcia, ich wartość i po zamknięciu protokołu wzywa restanta do umieszczenia podpisu na protokole i podniesienia zarzutów jakieby mógł mieć przeciw spisaniu protokołu (n. p. zarzut, że ruchomości nie podlegają egzekucji, zarzut cudzej własności, częściowego lub całkowitego uiszczenia już podatku i t. d.). Odmówienie podpisu przez płatnika nie narusza wprawdzie możności dokonanego zajęcia, lecz tę odmowę i jej powody organ egzekucyjny obowiązany jest wpisać do protokołu zajęcia. Zajęcie nie może być dokonane w innej formie jak dopiero co opisanej i dlatego strony powinny baczyć, by tej formie zadość się stało zwłaszcza, że za ten akt przysługuje skarbowi państwa odszkodowanie w wysokości 5% zaległości (o czem w następnym numerze pod „Koszty egzekucyjne“).

Scisle z egzekucyjnem zajęciem ruchomości łączy się przeniesienie ruchomości. Wedle obowiązujących przepisów władza egzekucyjna powinna zarządzić przeniesienie zajętych ruchomości, 1) jeżeli zachodzi obawa, że płatnik nie daje rękojmi sumiennego przechowania ruchomości 2) jeżeli zajęte ruchomości mogą uledz zepsuciu lub stracić na wartości, 3) jeżeli skarbowi państwa grozi stratata, n. p. z powodu wyjazdu restanta lub zwinięcia przedsiębiorstwa itp. 4) jeżeli doszło do wiadomości władzy podatkowej, że zajęte przez nie ruchomości zostały później zajęte sądownie na rzecz osób trzecich. W tych wypadkach przykładowo wyliczonych. Władze podatkowe na koszt płatnika przenosi zajęte ruchomości do swoich składów, w których je następnie na sprzedaż licytacyjną wystawia. Przedmioty złote, srebrne, obce walutę i papiery wartościowe organ egzekucyjny po wręczeniu dokładnego potwierdzenia odbioru płatnikowi sam przenosi do kasy skarbowej (w Krakowie do kasy miejskiej), która te przedmioty przechowuje w swoich depozytach aż do czasu zarządzenia ich spieniężenia przez władzę podatkową celem pokrycia zaległości. W razie zajęcia przedmiotów ulegających szybkiemu zepsuciu np. owoce, mięso licytacyjna sprzedaż musi niezwłocznie nastąpić.

VI. Które przedmioty nie podlegają zajęciu.

Następujące przedmioty są z pod egzekucji wyjęte (na obszarze byłego zaboru austrjackiego w myśl § 251 austrjackiej art. egz.) 1) Ubranie, łóżka, bielizna, sprzęt domowy i kuchenny o tyle o ile te przedmioty są niezbędnymi dłużnikowi i członkom jego rodziny, z nim w spólności domowej żyjącym tudzież jego służbie. 2) Żywność i paliwo potrzebne na dni 14 dłużnikowi i jego rodzinie. 3) Jedna krowa dojna albo jak sobie zobowiązany wybierze, 2 kozy lub 3 owce. 4) Wsparcie udzielone dłużnikowi z funduszów publicznych w naturaljach z powodu klęski elementarnej. 5) U urzędników, nauczycieli, adwokatów, lekarzy, przedmioty potrzebne do pełnienia służby lub wykonania zawodu jakoteż przyzwoite ubranie. 6) U rzemieślników, robotników, rękodzielnych i fabrycznych jakoteż u akuszerek przedmioty do osobistego wykonywania ich zatrudnienia potrzebne. 7) Gotówka pochodząca ze wsparcia lub ze zwrotnej zaliczki, którą dłużnik z powodu klęski z funduszów publicznych otrzymał. 8) Sprzęty, naczynia i zapasy

towarowe do prowadzenia apteki niezbędne. 9) Książki do nabożeństwa lub szkolne przeznaczone do użytku dłużnika lub członków rodziny. 10) Obrączka ślubna dłużnika, listy i inne pisma dłużnika, tudzież potrzeby rodzinne z wyjątkiem ram. 11) Ordery i odznaki honorowe. Nadto nie podlegają zajęciu przedmioty, które fizycznie z nieruchomością są połączone lub do utrzymania jej w stanie zdatnym do użytku lub też dla jej bezpieczeństwa służą jak n. p. wiadra przy studniach, przyrządy pożarowe.

VII. Kiedy władze podatkowe mogą a kiedy muszą dokonać zajęcia w drodze egzekucji sądowej.

Zajęcie ruchomości dokonują władze podatkowe celem ściągnięcia podatków przez swoje organy lub w drodze sądowej. Tytuł egzekucyjny stanowi w ostatnim wypadku zaklauzulowany przez władzę podatkową wykaz zaległości. Do sądu jednak władza podatkowa zawsze się zwrócić musi, gdy chodzi o zajęcie wierzytelności przysługującej płatnikowi lub jeżeli przedmiotem zajęcia są weksle, czeki, przekazy kupieckie, winkulowane książeczki wkładkowe banków i takie książeczki kas oszczędności. W razie znalezienia pomienionych papierów wartościowych przez organy administracyjno-skarbowe u restanta wolno je wprawdzie tym organom zabrać lecz za zajęte mogą być uważane dopiero na podstawie uchwały sądowej zezwalającej na zajęcie wydanej na skutek wniosku władzy podatkowej. (D. c. n.)

Pouczenie prawne dla Magistratu m. Krakowa.

Magistrat doręcza obecnie nakazy płatnicze, wzywające kupców i rzemieślników do zapłaty podatku od szyldów i gablotek. Nawet tej, zdaje się tak prostej rzeczy, nie umie Magistrat zrobić zgodnie z przepisami ustawy. Nakazy płatnicze nie zawierają bowiem pouczenia o środkach prawnych, ani o terminie ich wniesienia, bo prawnicy magistraccy nie wiedzą zapewne wogóle o istnieniu ustawy z 1 sierpnia 1923 Dz. U. P., z 14 września 1923 Nr. 91, której art. 6 opiewa:

„Orzeczenia i zarządzenia władz winny zawierać pouczenie o środkach prawnych, wyjaśniające, czy podlegają dalszemu tokowi instancji, jeśli zaś mu podlegają, podające wyraźnie termin do wniesienia odwołania i władzę, do której je wnieść należy".

Wyręczając Magistrat pouczamy Czytelników jak następuje:

W myśl art. 48 ust. o ureg. fin. kom. należy wnieść odwołanie przeciw podatkowi od szyldów w ciągu dni 14 do Magistratu — co do wiadomości Czytelników i Magistratu podajemy; temu ostatniemu proponujemy też umieszczenie następującego pouczenia na wezwaniach płatniczych:

„Przeciw temu orzeczeniu wolno wnieść odwołanie w ciągu dni 14 do Magistratu".

Sądzimy, że ta lekcja i pouczenie o najważniejszych przepisach ustaw — na razie wystarczy, że Magistrat do nich się dostosuje i zamieści je na odnośnych wezwaniach.

Przy tej sposobności nadmieniamy, że stempel do odwołania przeciw orzeczeniom podatku od szyldów wynosi, jeżeli suma wymierzona nie przewyższa 20 Zł — 20 gr.; jeżeli nie przewyższa 140 Zł — 40 gr. Żądanie przez biuro podawcze wyższych stempli jest bezprawne (skąd ma zresztą oficjał w biurze podawczem znać lepiej ustawy jak Prezydjum?).

Sprawozdanie ze zgromadzenia Kupców w lokalu Krak. Stow. Kupców.

Dnia 5 bm. przed południem odbyło się zgromadzenie kupców w lokalu Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców. Przewodniczył prezes p. r. Schechter, który w zagajeniu oświetlił zgrozę położenia, w jakiem handel dzisiaj się znajduje. Jako główne przyczyny zła, podał mowca: ogólne zubożenie ludności i nieprzychylne stanowisko rządu odnośnie do handlu. Podczas gdy rolnicy i przemysłowcy cieszą się opieką rządu, to kupiectwo jest tym stanem, od którego wyciska się najwięcej danin na rzecz państwa i gminy.

Już nietylko dochody, lecz substancje majątkowe narusza minister skarbu. Wskazówki i nauki Jounga odnośnie do budżetu idą w las. Budżet państwa z kwotą przeszło dwa miljardy nie stoi w żadnym stosunku do sumy pieniądza obiegowego. Egzekucje bywają niemiłosiernie wykonywane nawet w tych wypadkach, gdzie podatnikowi grozi ruina i kij żebraczy. Mowca ilustruje na licznych drastycznych przykładach bezwzględność przy ściąganiu wysokich danin podatkowych. Porozumienie żydowsko-polskie wita mowca, jako początek nowej ery w konsolidacji wewnętrznej i na drodze do prawdziwej praworządności.

Następnie zabrał głos p. radca R. Pfeffer i przedstawił w ogólnych zarysach uchwaloną przez Sejm nowelę do obowiązującej ustawy o podatku obrotowym. Mowca następnie omówił sprawę celną między Polską a Niemcami i konsekwencje, jakie dla obu państw wyniknąć mogą, tudzież zwrócił uwagę na podniesienie stawek celnych przez Czechy na artykuły rolnicze do 30 procent wartości, na czem Polska, jako kraj eksportujący do Czech prawie wyłącznie płody rolnicze ucierpieć musi. Mowca poddał rzeczowej krytyce organizację Tymczasowej Rady Gospodarczej, do której na 100 członków ma wejść tylko 6 z łona handlu, poczem postawił szereg rezolucyj i wniosków, które poniżej podajemy.

Radca Schenker omówił kwestje lokalne, m. in. sprawę usunięcia portali sklepowych, czego domaga

się magistrat krakowski. Mowca nie może pojąć, że magistrat w czasach tak katastrofalnego położenia kupców, ze względów estetycznych chce narazić kupców na wydatek sporządzenia nowych kosztownych portali i gabilotek. W tej sprawie postawił mowca kilka wniosków.

Radca Monderer przedstawia opłakane położenie drobnych kupców i omawia ciężary podatkowe i socjalne, które przygniają kupców i muszą w następstwie, wywołać w tym stanie pauperyzację, która nie jest objawem dla państwa pożądanym.

Przemawiali jeszcze pp. Reich, Horowitz i Danziger. Poczem zgromadzeni uchwalili następujące rezolucje r. Pfeffera:

„Zgromadzeni w dniu 5 lipca 1925 roku kupcy krakowscy stwierdzają, że obecne przesilenie gospodarcze zwiększa się stale z powodu bezplanowości naszej przy zawieraniu umów handlowych, wskutek doryw czych zmian w taryfie celnej i obostrzeń paszportowych. Polska, jako kraj wybitnie rolniczy, zubożała wskutek inflacji i nieurodzaju w roku 1924, nie może sobie zezwolić na budżet państwowy wyżej dwóch miljardów, przy obiegu pieniężnym około 500 miljonów i przy gospodarce samorządów, które niszczą podatników. Zgromadzeni stwierdzają, że dopóty obecny system hyperfiskalizmu panować będzie, nie może być mowy o ulżeniu w dzisiejszem przesileniu gospodarczem. System premjowania urzędników skarbowych nie ma racji bytu w żadnem praworządnem państwie, a u nas, przy niewyszkolonym aparacie urzędniczym, widzimy fatalne skutki dla płatników, liczymy bowiem już setki samobójstw i dziesiątki tysięcy zniszczonych egzystencji gospodarczych.

Kupiectwo, jako ważny czynnik gospodarczy, jako łącznik pomiędzy produkcją a konsumcją, zna najlepiej życie gospodarcze. Kupiectwo domaga się dla tego, by w Tymczasowej Radzie Gospodarczej przyznano kupiectwu przynajmniej 15 mandatów i to ze względu na jego liczbę, siłę podatkową i znajomości spraw gospodarczych. Projektowana ustawa, by na 100 członków tylko 6 mandatów przypadło dla reprezentantów handlu, jest ironją.

Zgromadzeni domagają się:

1) zniesienia świadectw przemysłowych, jako niezgodnych z duchem czasu, gdyż są w wysokim stopniu niesprawiedliwym obciążeniem poszczególnych płatników ze względu na to, że kategorje są oparte na zewnętrznym pozorze, a nie na faktycznej sile podatkowej płatnika.

2) by podatek wpłacony na świadectwa przemysłowe potrącany był w myśl ustawy o podatku przemysłowym z roku 1923 od podatku obrotowego.

3) by pobór podatku obrotowego był jak najrychlej zmieniony, a to w tym kierunku, by w miejsce podatku obrotowego, który obciąża każdy obrót, wprowadzono podatek obrotowy, pobierany tylko u źródła, tj. u producenta i przy przekroczeniu granicy.

4) by już od 1 lipca br. dla handlu artykułami spożywczemi, dla potrzeb budowlanych i ludowych, podatek obrotowy nie wynosił więcej, jak 1 proc.

5) by handel w drugiej kategorji za obroty dokonane w hurcie mógł korzystać ze zniżonej stawki podatku obrotowego.

6) Zgromadzeni stanowczo protestują przeciw powiększeniu z handlem kontygentu podatku majątkowego przewidzianego w ustawie z 11 sierpnia 1923 r., gdy już przy obecnym kontyngencie załamują się pod ciężarem. Bezwzględne ściąganie zaliczek na podstawie urojonych obrotów za I. półrocze 1924 spowodowało w roku 1924 podcięcie egzystencji mnóstwa podatników kupców. Dzisiejsze położenie kupiectwa absolutnie wyklucza dodatkowe obciążenie handlu. Handel ugina się pod brzemieniem inflacji podatków państwowych i komunalnych. Ciężary socjalne narzucone mu przez doktrynerów niszczą kupiectwo, a tem samem źródło dochodów państwa.

7) Zgromadzeni wzywają prezydjum do jak najenergiczniejszych kroków, celem wywalczenia zniżki cen za światło elektryczne w sklepach.

W końcu uchwalono następującą rezolucję radcy Schenkera:

Zgromadzeni kupcy w dniu 5 lipca 1925 roku protestują najenergiczniej przeciw zarządzeniu magistratu, że wszystkie drewniane gabilotki i portale mają być zniesione do końca 1926 roku. Obecne położenie ekonomiczne kupców nie pozwala na wydatek tak luksusowy, który naraża byt znacznej ilości kupców. Zebrani domagają się zniesienia tego zarządzenia aż do powrotu normalnych i lepszych warunków ekonomicznych.

Ważne dla eksporterów.

CZECHOSŁOWACJA. Z dnia 6 czerwca 1925 wprowadziła Czechosłowacja u siebe cła agrarne. Są to dawno austrjackie (13 lutego 1906) cła, chwilowo pomnożone przez współczynnik 6.

Pszenica 750, żyto 7, jęczmień 4, owies 6, proso 1.75, tatarka 2, fasola, groch, soczewica 4,50, mąka, krupy 15, ryż 6; owoce świeże, jabłka, gruszki 2, śliwy 3, — cebula, czosnek 6, siemię lniane i konopne 3.50 nasienie traw 30, kminek 6, Woły od sztuki 60, byki 30, krowy 30, młode bydło 18, cielęta 5, owce i kozy 250, trzoda chlewna do 120 kg. 120, wyżej 120 kg. 22, ryby 20 zł, od 100 kg., jaja 8, wosk naturalny 14, jelita 8, masło 35, szmalec, tłuszcz, 45, margaryna 35; mięso świeże 30; mięso solone, wędzone 45. itd, (za 100 kg. 6 koron czeskich stawki odnośnej).

NIEMCY. Od 1 lipca br. będzie przez Niemcy pobierany od towarów pochodzenia polskiego, których wywóz dla Polski jest bardzo ważny, następujące cła: Za podwójny cetnar żyta 10 m. niemieckich, jęczmienia 10 m., kartofle od 15 lutego do 31 lipca 5 m, od 1 sierpnia do 14 lutego 2 m, świnie żywe 40 m, świeże, lub mrożone mięso 90 m, zwyczajnie przyrządzone mięso 90 m, lepiej przyrządzone mięso 180 m, smalec 55 m, jaja 25 m, mąka 25 m, krochmal w opakowaniu dla sprzedaży detalicznej 42 m, nieopakowany 32 m, tłuszcz na smary 30 m, drzewo budulcowe, nieobrobione 30 m, obrobione 40 m, rury do pieców 24 m, cynk walcowany i blacha o grubości 26 cm 36 cm., o grubości 0.25 cm 45 m., cynk 50 m, drut cynkowy 50 m, grubszy towar cynkowy 140 m.

Sprostowanie.

W Przeglądzie Kupieckim Nr. 23—24 pojawiła się notatka skierowana przeciw naczelnikowi wydziału egzekucyjnego, w której zaatakowano p. nadr. Wydrę, zarzucając mu nieodpowiednie traktowanie delegacji kupców, która zwróciła się do niego z prośbą o sprostowanie nadmiernie wymierzonego podatku od lokali i wstrzymanie egzekucji. Wobec tego, że byłem obecny podczas przyjęcia i całego przebiegu konferencji z powyższą deputacją, poczuwam się do obowiązku zaznaczyć, że inkryminowany artykuł był całkiem nieuzasadniony, a zachowanie p. nadradcy Wydry było taktowne, poważne i w niczem nie ubliżyło deputacji, która nie miała powodu w taki sposób wystąpić przeciw wybitnemu funkcjonarjuszowi Magistratu.

P. nadr. Wydro jest bowiem znany wśród szerokich warstw ludności, że przy spełnianiu nadzwyczaj trudnych obowiązków swego odpowiedzialnego urzędu, potrafi połączyć surowe wymaganie urzędnika z poczuciem prawdziwie obywatelskiem.

HENRYK SCHENKER,
wiceprezes Krakowskiego Stowarz. Kupców.

KRONIKA.

Podatek dochodowy. Wskazówki praktyczne dla płatników podatku dochodowego w opracowaniu naczelnika Wydziału w Dep. podatków Min. Skarbu Marjana Dunajewskiego i radcy tegoż Ministerstwa Augusta Urbana Praca ta wyszła przed paru dniami i obejmuje całokształt przepisów ustawy prawie po dni ostatnie i jej tekst kompletny wraz z wszelkiemi rozporządzeniami, okólnikami Ministerstwa i rozporządzeniem wykonawczem; obszerny wstęp i systematyczne ujęcie materji ułatwiają zrozumienie treści.

Polecamy pracę tę — jako najbardziej wyczerpującą z dziedziny podatków dochodowych — wszystkim czytelnikom i stowarzyszeniom. To, że wyszła obecnie już w IV. wydaniu, dowodzi jak jest potrzebna.

Komu się u nas jeszcze dobrze powodzi. Jak wiadomo zakupił Zakład Ubezpieczeń od wypadków w Warszawie parcelę za 100.000 dolarów celem wybudowania pałacu za 500.000 dolarów. Obecnie znowu zakupił Zakład pensyjny dla funkcjonarjuszy w Bielsku tamże parcelę budowlaną i przystępuje do budowy monumentalnego gmachu. A to wszystko dzieje się za wyduszone od przemysłowców i kupców opłaty za ubezpieczenie ich funkcjonarjuszy, z których sami funkcjonarjusze nic albo prawie nic nie korzystają.

Ile razy każdy banknot przepływa przez Kasy państwa. Ponieważ mamy w obiegu 500 mil. Zł, a wpływy skarbowe wynoszą rocznie 2 miljardy Zł, dlatego każdy banknot w ciągu roku wpłynąć musi 4 razy do kas państwa. We Francji wpływa raz na 2 lata, w Niemczech i Czechosłowacji raz na rok.

Z jakiej mąki chleb jemy. W Kurjerze Codziennym z 6 lipca podaje dyrektor wielkiej Spółdzielni urzędniczej „Zespół“:

Mąka, którą sprowadzam z Berlina i Paryża, jest znacznie lepsza i znacznie tańsza niż krajowa. Różnica, uwzględniając jakość i cenę, dochodzi do 28 procent! Mąka jest przednia, sucha, przychodzi w nowych workach, otrzymuję ją na 30-dniowy kredyt. Używając tej importowanej mąki, mogę sprzedawać chleb nadal po 90 groszy — i podwyżka, ustanowiona obecnie, byłaby niepotrzebna..

Wiadomość tą opatruje Kur. Codz. następującą uwagą: Panowie młynarze, panowie rolnicy i ty szanowny Rządzie ze swoją polityką podatkową — na ładne świadectwo zasługujecie wobec faktu korzystnego importu mąki z Berlina i Paryża — do rolniczej Polski.

Ulgi celne dla importu z Czechosłowacji. Jak się dowiadujemy, mają być zniżone te stawki celne, które ostatnio podniesiono w imporcie z Czechosłowacji. Obok tego będą także obowiązywały dotychczasowe umowne zniżki.

Zwraca się uwagę pp. Kupcom odbierającym przesyłki pocztowe zagraniczne i krajowe, by przy odbiorze przesyłek zwracali dokładnie uwagę na wszelkie uszkodzenia tychże. W razie skonstatowania jakichkolwiek uszkodzeń lub braków, należy przesyłki nie przyjąć i natychmiast reklamować na poczcie. Po odebraniu bowiem przesyłki ustaje wszelka odpowiedzialność zarządu pocztowego.

Niezwykła licytacja. Dnia 2 lipca odbyła się celem ściągnięcia niezapłaconych podatków przez ogromne Zakłady Huty pokoju (Friedenshütte) licytacja 40.000 ton węgla (4000 wagonów) w Katowicach. Przybyło kilku reflektantów na kopalnię celem zakupna — ale odeszli z niczem, bo dyrektor kopalni oświadczył, że niema czasu ani dostatecznych środków na dostawienie tych 4000 wagonów węgla nabywcy.

Wobec tego termin licytacyjny został zniesiony. Węgiel pozostał, zaległość podatkowa została, a odsetki zwłoki dalej rosną

Dlaczego Polak nie mógłby odkryć bieguna Północnego. Ekspedycja nie otrzymałaby przedewszystkiem paszportów ulgowych, ponadto sprzeciwiłby jej się „Lewiatan“ w imieniu krajowych fabryk lodu, którym groziłaby konkurencja importu lodu podbiegunowego. A zresztą musieliby wykupić patent przemysłowy (ust. XIX. część II. ust. o pod. przemysłowym) i złożyć deklarację w Banku Polskim i poświadczenie walutowe, że wywiezione zagranicę aparaty i przyrządy z powrotem wprowadzą — za co nie mogliby przyjąć gwarancji.

Z tych przyczyn w latach najbliższych polska ekspedycja podbiegunowa niema widoków.

Kto ponosi ciężur podatku przemysłowego? Poseł Chełmoński w Grudziądzu stwierdza, że handel zapłacił w r. 1924 za świadectwa przemysłowe 27,000.000 Zł, przemysł zaś tylko 7,200.000 Zł.

Podatek obrotowy za ten sam czasokres z handlu dał 79,000.000 Zł, podczas gdy przemysł tylko 49,000 000 Zł.

O ile wyższe opodatkowanie handlu przy pod. obrotowym jest więcej uzasadnione na podstawie dotychczasowej ustawy, ze względu na wielokrotność obrotów towaru w czasie jego drogi od producenta do konsumenta, o tyle świadczenia handlu za patenty są ciężarem kupców szczególnie krzywdzącym. Nowela o podatku obrotowym jest elastyczna i bynajmniej losu kupca nie poprawi.

Opłata za wodę. Magistrat m. Warszawy opracowuje projekt nowej podwyżki opłaty za zużycie wody, która ma wynosić 300 proc. Komentarze zbyteczne.

Paczki i listy pieniężne do Rosji są już dopuszczone — na razie paczki wagi 1—10 kg. a listy pieniężne wartości do 1.000 franków. Do każdej paczki są wymagane 3 deklaracje celne spisane w języku francuskim.

Handel zagraniczny Marokka w r. 1924 wynosił w eksporcie 562 mil. franków (wełna, daktyle, oliwa, jaja, rudy, fosfaty), w imporcie 924 mil. franków. Francja partycypuje 60 procent w przywozie i wywozie, następnie idą Anglja, Hiszpanja i Włochy.

Z Gdańska komunikują o nabyciu przez króla automobilowego Forda wielkich stoczni Szichau, które przed wojną budowały dla Niemiec statki wojenne.